

Reykjavík, 24. mars 2020

Nefndasvið Alþingis
b.t. efnahags- og viðskiptanefndar
Austurstræti 8–10
101 Reykjavík
nefndasvid@althingi.is

Efni: Umsögn um frumvarp til laga um aðgerðir til að mæta efnahagslegum áhrifum í kjölfar heimsfaraldurs kórónuveiru (þskj. nr. 1157 í 683. máli).

Frumvarp til laga um aðgerðir til að mæta efnahagslegum áhrifum í kjölfar heimsfaraldurs kórónuveiru (þskj. nr. 1157 í 683. máli) hefur verið yfirfarið á vettvangi SVP – Samtaka verslunar og þjónustu og vilja samtökin koma eftirfarandi ábendingum á framfæri.

Endurgreiðslur virðisaukaskatts til byggjenda íbúðar- og frístundahúsnæðis (a-liður 5. gr.).

Í a-lið 5. gr. frumvarpsins er í raun gert ráð fyrir því að hið vel heppnaða átaksverkefni „Allir vinna“ verði endurreist a.m.k. að hluta og heimilað verði að endurgreiða byggjendum íbúðarhúsnæðis og frístundahúsnæðis 100% þess virðisaukaskatts sem þeir hafa greitt af vinnu manna á byggingarstað.

Auðsætt er að fjárfesting í atvinnuhúsnæði mun raskast verulega á næstu mánuðum. Þá er jafnframt afar líklegt að slík fjárfesting taki afar hægt við sér að nýju þegar um hægist, m.a. þar sem gera verður ráð fyrir að það taki tíma og vinnu fyrir atvinnulífið að ná nýtingu upp að nýju. Í greinargerð frumvarps til fjárukalaga 2020 er m.a. tekið fram að meðal fyrirsjáanlegra afleiðinga af heimsfaraldri COVID-19 verði umtalsverður samdráttur í íbúðafjárfestingu.

Samkvæmt upplýsingum SVP liggja fyrir hjá stærstu aðilunum í innflutningi byggingarefna birgðir af byggingarefni sem nemur að verðmæti 8–10 milljörðum kr. Við það bætast birgðir hjá minni aðilum t.d. parket, flísar, hurðir o.s.frv. Verulega er hætt við að byggingarefnið nýtist ekki á næstunni.

Byggingargeirinn er nokkuð vel í sveit settur til þess að fást við varnaðaraðgerðir vegna COVID-19. Unnið er úti undir beru lofti og einfalt ætti að vera að takast á við að halda æskilegu bili milli manna á verkstað. Um þessar mundir er verulega mikilvægt að halda slíkri starfsemi úti. Má t.d. benda á að möguleikar iðnaðarmanna til að leita vinnu utanlands, eins og tíðkaðist ríkulega í kjölfar hrunsins, eru afar takmarkaðir.

Hafa ber í huga að byggingar eru varanleg verðmæti og viðhalda þeirra er í raun viðhald eignastofns landsmanna. Að lífeyrissjóðum slepptum eru fasteignir helstu eignir Íslendinga.

Að mati SVP er verulegt tilefni til þess að láta ákvæði a-liðar 5. gr. frumvarpsins ná til byggingarefnis ekki síður en vinnu á byggingarstað íbúðarhúsnæðis og frístundahúsnæðis.

Frestun gjalddaga fasteignskatts (11. gr.).

Í 11. gr. er lagt til að gjaldendum fasteignskatta sem eiga við tímabundna rekstrarörðugleika að stríða vegna tekjufalls heimilt að óska eftir frestun á allt að þremur greiðslum fasteignskatts.

Hreint út sagt er þetta einfaldlega ekki nóg.

Gjaldstofn fasteignskatta á atvinnuhúsnæði er fasteignamatið, sem á liðnum árum hefur hækkað gríðarlega á grundvelli breyttrar aðferðarfræði Þjóðskrár þar sem sögð er eiga að endurspegla tekjuvirði eignanna. Fasteignamat ársins 2021 byggir á stöðu mála í febrúarmánuði 2020.

Á yfirstandandi ári blasir við að tekjur í ferðaþjónustu hrynja og kemur það skarpt fram í rekstri hótela og annarra gististaða, veitingaþjónustu, ferðamannaþjónustu af margvíslegum toga og eins í verslun almennt en áhrif tekjufallsins hríslast um allt atvinnulífið vegna þverrandi eftirspurnar um allan heim. Það er því full tilefni til þess að endurskoða álagningu fasteignagjalda á atvinnuhúsnæði og lækka það þegar á þessu ári.

Í þessu sambandi verður jafnframt að gjalda varhug við þeirri kröfu sveitarfélaganna að þeim verði tryggt lögveð í fasteignum fyrir frestuðum fasteignagjöldum. Umfang fasteignagjalda er orðið slíkt að það rýrir veðhæfi eignar. Frestun á greiðslu fasteignagjalda mun verða til þess að veðkröfur sem verða í reynd ótryggðar að þeim hluta sem svarar til frestunar fasteignagjalda. Möguleikar til lántöku rýrna þá að sama skapi og það er til þess fallið að draga enn frekar úr fjárfestingu.

Mikilvægt er að tryggja að þau fyrirtæki sem leigja húsnæði undir starfsemi sína verði ekki lakar sett en þau sem eiga eigin húsnæði. Til þess þarf að kveða skýrt á um rétt fasteignafélaga sem leigja út atvinnuhúsnæði til að sækja um lækkanir og/eða frestun á greiðslum fasteignagjalda af húsnæði sem er í útleigu til félaga sem verða fyrir verulegu tekjufalli enda komi lækun og eða frestun viðkomandi leigutaka til góða í eftirgiöf eða frestun á leigugreiðslu.

Í öllu falli leggja SVP til að fasteignagjöld á atvinnuhúsnæði lækkuð sem svarar ¼ hluta og að það verði gert með niðurfellingu tveggja gjalddaga og lækun þess þriðja. Með þeim hætti gengi til baka marktækur hluti þeirrar hækkunar sem orðið hefur á gjaldstofni fasteignagjalda síðustu 5 ára.

Virðingarfyllt,

f.h. SVP – Samtaka verslunar og þjónustu

Benedikt S. Benediktsson
lögfræðingur